

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht, telefoon worden gesproken. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend voor de afdeling Verbindingen worden v. digd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden (zie lijnen). tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie lijnen).

REFERENTIE No: 12763
INFORMATIEKOPIE: z dbi, -/pl, -/ef zs dio, -/pz doa, -/op dges dvd

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
AFDELING VERBINDINGEN
's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL Nos: 180309; 184000-284

Kopie No. 20

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:
7 december 1959
BESTEMD VOOR:
min. v. b.z.

Dir./Afd.:
Visie:
Ag. No.:
Dossier:

DATUM VAN AFZENDING:
7 december 1959

[no 6673]

AFKOMSTIG VAN: djakarta

PARAAF/OPM:

geheim

vervolg mijn 709.

menzies had gisteren in bogor in gezelschap van mcintyre een onderhoud van ruim een uur met sukarno in aanwezigheid van djuanda, subandrio en tamzil. na afloop heeft plaatsgevonden een persinterview, zoals weergegeven in p.i.a. en antaraberichten welke u onder 75671 en 75673 zijn toegezonden.

voorzover hier bekend is het de eerste keer dat een dergelijk bezoek niet met een gezamenlijk communiqué werd afgesloten.

s'avonds had ik gelegenheid enkele minuten persoonlijk met de premier te spreken tijdens een receptie op australische ambassade. menzies vertelde dat sukarno zeer rustig zonder gesticuleren nagenoeg uitsluitend over het "irian" probleem had gesproken. tenslotte heeft menzies sukarno eraan herinnerd wie hij (menzies) was zeggende dat dit een kwestie was tussen nederland en indonesia. premier zeide tevreden te zijn dat hij van sukarno de verzekering had gekregen dat indonesia ten aanzien van nederlands nieuw guinea onder geen beding geweld zou gebruiken daarmee bevestigende wat subandrio in canberra had gezegd. ik citeer menzies "i said to him can i tell my people at home that no force will be used? sukarno answered, yes you can tell them that and underline it three times". ik vroeg mcintyre die bij ons gesprek aanwezig was of nog andere onderwerpen waren besproken waarop hij geamuseerd antwoordde "you know sukarno he is not interested in non-political questions". toen ik mcintyre sprak over het feit dat men niet tot gezamenlijk communiqué was gekomen zei hij "it was that easy, the matter was not brought up".

de avond tevoren op de receptie van subandrio ontmoette ik het australische parlamentslid forbes; die vertelde dat in een gesprek van menzies met djuanda die ochtend nederlands nieuw guinea door indonesische zijde te berde was gebracht. toen de premier verklaarde dat naar zijn mening het australische standpunt genoegzaam bekend was antwoordde subandrio lachend dat hij wel niet had gedacht dat sedert zijn recent bezoek aan canberra verandering in de australische politiek

ONTVANGEN

CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No: 12763

Rubricering: geheim

was gekomen en dat indonesia niet verwachtte 'to get irian as a result of menzies visit'. daarop werd tot andere onderwerpen overgegaan.

forbes zei voorts dat de australische delegatie genoeg had van al sukarno's demagogie en noemde als voorbeeld dat gedurende het 'cultureel' programma van indonesische dansen na het diner ten paleize het koor van radio republiek indonesia had gezongen 'irian barat belongs to us'. menzies had deze kinderlijke geste uiteraard genegeerd doch zei achteraf tegen zijn entourage 'that he considered it insult to his intelligence'.

voorts sprak ik dean, eveneens parlamentslid, over de zorgelijke financieel economische situatie in indonesia. een der voornaamste redenen van het australische bezoek aldus dean gold zelf eens de hier heersende toestand in ogenschouw te kunnen nemen. op mijn vraag of menzies sukarno officieel had uitgenodigd voor een bezoek aan australia antwoordde hij dat de premier had gezegd 'sukarno is a very busy man and i don't know his schedule for next year, but if he finds the time to visit australia, he will be very welcome'.

morgen zal mcintyre mij ontvangen en indien dit gesprek nieuwe gezichtspunten oplevert zal ik nader berichten.

Laboyrie 710

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend voor de afd. Verbindingen worden verrijd.

en codeber. mag teleg. niet in open taal worden beantwoord. iers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden geborgen.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL Nos: 180309; 184000-284

Dir./Afd.:
Visie:
Ag. No.:
Dossier:

ONTVANGEN
CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:
8 december 1959

BESTEMD VOOR:
min. v. b.z.

DATUM VAN AFZENDING:
8 december 1959

PARAAF/OPM:

REFERENTIE No: 12793
INFORMATIEKOPIE: Z dbi, -/pl, -/ef ZS dio, -/pz doa, -/op dges dvh

AFKOMSTIG VAN: djakarta

geheim

mcintyre vertelde mij vanochtend dat, onder omstandigheden, het bezoek van menzies geslaagd kon worden genoemd. de indonesiers hebben gunstig gereageerd op diens spontane persoonlijkheid. inderdaad zijn gedurende het eerste deel van het bezoek geen zakelijke aangelegenheden besproken. zulks begon eerst bij het bezoek van zaterdag j.l. aan nasution, van wie menzies goede indruk had verkregen voor wat betreft diens karakter. "a good plodder but not necessarily a winner" aldus mcintyre. menzies zei en passant dat er nooit iets terecht was gekomen van het plan van jaren geleden om twee tot vier indonesische officieren in australie een stafopleiding te laten doormaken, zoals dit ook aan andere landen inclusief nederland was aangeboden. nasution zei hiervoor belangstelling te hebben waarop menzies toezegde deze kwestie nogmaals in zijn kabinet aanhangig te maken. in het pers-interview van nasution na afloop van dit gesprek, heeft, zoals uit pia- en antara-berichten moge blijken, deze kwestie nogal onjuiste sensationele proporties aangenomen.

gedurende het bezoek aan djuanda en subandrio is nederlands nieuw guinea slechts met enkele woorden aangeroerd, vide mijn 710. menzies gaf een lange uiteenzetting over het vereiste klimaat voor buitenlandse investeringen en bepleitte in dit verband overmakingwinsten ten behoeve van/enige in indonesie werkzame australische industrie aspro aspirine-fabriek, welke ondanks door indonesie gedane toezeggingen hiervoor nimmer vergunning ontving. voorts werd door menzies conform zijn toespraak voor studenten te djokja, de nadruk gelegd op het belang van het kweken van "administrative abilities" in jonge soevereine landen.

gesprek van soekarno was bijzonder "amicable almost human" en ging uitsluitend over nederlands nieuw guinea waarbij wederzijds al te goed bekende standpunten bij herhaling uiteengezet werden doch geen enkel nieuw gezichtspunt aan het licht kwam. menzies sprak nog over de bekende ethnologische verschillen, daaraan toevoegend dat een deel van de australische publieke opinie aansluiting van nederlands nieuw guinea bij indonesie evenzeer als kolonialisme zou zien, waarop soekarno een lang betoog hield over de omgang

de

1. Op een coesber. mag tegelr. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie inen).

2. Ausnmten van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden verlijgd.

3. Uver de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN

CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No: 12793

Rubricering: geheim

tussen de bevolking onderling van grenseilanden.

toen ik mcintyre vroeg of menzies geen prijs had gesteld op indonesisch communique waarin verklaring van soekarno ten opzichte van nederlands nieuw guinea geen geweld te zullen gebruiken op meer formele wijze zou zijn vastgelegd, antwoordde hij dat menzies in beginsel steeds sceptisch staat tegenover communicaties. van indonesische zijde is de wens voor een gezamenlijk communique evenmin opgebracht, vermoedelijk omdat de besprekingen geen enkel concreet resultaat hadden opgeleverd.

mcintyre bevestigde dat soekarno niet officieel voor een bezoek aan australie was uitgenodigd, doch dat menzies slechts soekarno had gezegd dat hij welkom zou zijn. het chinese gevaar is terloops door beide zijden hier en daar te berde gebracht, daarbij steeds van de veronderstelling uitgaande, dat partijen te dien aanzien weinig van inzicht verschilden, doch tot enige concretisering van gedachten was het niet gekomen.

laboyrie 714

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.
2. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.
1. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.